

Szerkesztőség:
Templomudvar 2. sz.
Kiadóhivatal:
Sándor régens-u. 39.
Sürgőnycím: „Dél...”
Telefonszám:

MI BÁCSKA

Paul Szemere
VI. Köstlergasse 4. Wien

Előfizetési árak:
Egy óra - 10 dinár
Negyedévre 30 dinár
Félévre - 60 dinár
Egyes szám ára:
50 PARA.

Novisad-Ujvidék, 1922. febr. 11.

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 26. szám. SZOMBAT

Két ellenség

fojtogatja az emberiséget halálos biztonságával. Két jeges rém nyújtogatja csápjait és mohó telhetetlenséggel veti rá magát a XX. század emberére. A modern kor legveszedelmesebb ellenségei, amelyek vad következetességgel törtenek céljuk felé, átgázolva minden ami útjukba akad és szenvedés, pusztulás, halál jár nyomukban. Erőtlen akaratumk nem tud vagy nem mer fellépni ellenük. Nem tud kirántani bennünket kínos dermedtségünkből, nem önt lelket belénk, hogy megfeszített erővel kiáltunk vétőt, hogy visszaparancsoljuk oda, ahonnan kitört: a kárhozatba. Mind nagyobb teret foglal el, mind több áldozata lesz és hiábavaló a néhányak, a kevesek minden akarata, minden ereje, a nagy tömeg bódult elvakultságában csak tovább rohan a lejtő útján.

A két rém, amelyek a kaszás leg-hűbb csatlósai: az alkohol és prostitúció. A kriminologia legszomorubb lapjai azok, amelyek ennek a két rossznak az áldozatairól számolnak be, de nemcsak a legfeketébb lapok ezek, hanem egyuttal a legszamosabbak is. A legtöbb bűntény közvetlen indító oka e kettő egyikéből, igen sokszor azonban mindkettőből együttesen fakad. A bíróságok tárgyalási terméiben az ítéletek legnagyobb részét e két ok szüli. Átok és panasz követi őket, az emberiség nyomora kíséri és mégis itt vannak és nem tudunk szabadulni tőlük. Hány megtört anya, kétségbeeset özvegy, apátlan árva siratja végzetes következményeiket, mind hiába. Az áldozatok nagysága csak nőveli falánkságukat és mint a szörnyű moloch sohasem tudnak betelni velük.

Versenyre kelve tobzódnak az emberi lelkek megfertőzésén és ezt annál inkább tehetik, mert sehol semmi komoly megmozdulás nem történt, amely féket vetne zabolátlan vadságuknak. Nem történik semmi ami a két rém erejét megtörné, sőt mindazon féltézkedések, amelyek tompító célzattal történtek, erősítik őket. Kétségbeesetten nézi mindenki pusztításaikat, amelyek napról-napra hatalmasabb méreteket öltenek. A törvény és a hatóságok nem lépnek fel úgy ellenük, ahogy kellene. Nem látják be azokat a rettenetes következményeket, amelyek fenyegetik a népet. Testileg-lelkileg megfertőzve a lassu sorvadás felé halad. Nem jutott fel még hozzájuk a lelkek jajja, amely segítségért kiált, hogy megakadályozza a szörnyű bukást. Káján vigyorgással nézik az emberi nem ellenségei határtalan vakságukat. És mi csak rohazunk vesztünkbe.

Franciaország ragaszkodik a békeszerződések változhatlanságához

Páris, február 10. (Eredeti távirat) A francia kormány a Londonban küldött jegyzékben kifejti, hogy elfogadja ugyan a meghívást a genuai konferenciára, de feltétlenül kiköti a cannesi határozatok betartását. Kiköti továbbá, hogy beavatkozhassek, ha akár Magyarországon akár Németországban kísérlet tennének a monarchia feltámasztására: kiköti, hogy a reparációk kérdését ne tárgyalhassák és a megkötött békeszerződéseket változatlanul fentartsák, végül ajánlja a konferenciának három

hónappal való elhalasztását, melyet fontos okok tesznek szükségessé.

London, február 10. (Eredeti távirat.) Lloyd George az alsóházban bejelentette, hogy a genuai konferenciát március nyolcadikára tűzték ki.

Bécs, február 10. (Eredeti távirat.) Az osztrák külügyminiszteriumba ma délután érkezett hír szerint a genuai konferenciát március nyolcadikán tartják meg és a külügyminiszteriumot egyuttal felszólították, hogy nevezze meg a konferenciára delegátusait.

A vidovdani merénylők pöre

Beograd, február 10. (Eredeti távirat.) A mai tárgyaláson Uglyesa Jovanovics dr. ügyvéd fejezi be tegnap megkezdett védőbeszédét és kéri, hogy védelemt mentse fel, mert nem vettek részt a merényletben.

Pavle Todorovics dr. tizenegy vádlottat véd. Védelemt nem bűnösök, mert a merényletben nem vettek részt. Beszél arról a terrortól, amely a börtönben kintozta a vádlottakat. Csak meg kell nézni Dusan Potpora arcát és már elképzelhetjük, hogyan bánták a vádlottakkal. Ő nem kommunista, de azt tudja, hogy a kommunizmus előidézője a demagóg és erkölcstelen burzsoázia. Kéri a bíróságot, mentse fel védelemt.

Dusan Pántics dr. Sava Nikolic és Svraka Julia védője azt mondja, hogy nálunk nem lehet forradalmat szítani. A vádlottak nem oly buták, hogy ezt maguk is nem látták volna be. Így tehát nem is készülhetek elő egy olyan forradalomra, amelyet ők maguk sem akartak. A rendőrség azért vádolja őket, mert ismerték Sztéjicsét, erről azonban ők nem tehetnek és ezért nem lehet őket megbüntetni. Nikolic nem volt titkár Kovácevicsnál, hanem

csak írnök. Kéri a bíróságot mentse fel védelemt.

Dragolyub Zsivojnovicsot hallgatják ki A 18. gyalogezred katonája volt és a merénylet alkalmával a középítészeti minisztérium előtt állt. Mikor Sztéjics a bombát bedobta, a király kocsija épen vele szemben volt. Hallotta a bomba robbanását és utána heves fájdalomkat érzett. A jobb vállán sebesült meg. 40 ezer dinár kártérítést kér.

Jovan Zdravkovics dr a következő védő. Ő nem a kommunizmust akarja védeni, hanem az igazságot. Ha a bíróság rossz ítéletet hoz, ez nemcsak a bíróságot fogja kompromittálni, hanem az országot is. Összehasonlítja ezt a merényletet a Milán király ellen elkövetett Ivandani merénylettel és azt a megjegyzést fűzte hozzá, hogy akik akkor a vádlottak padján ülnek ma az ország miniszterei és elsőemberei. Csodálja, hogy az ügyész brosürákat és könyveket használt fel érvekkül, mikor sokkal jobb anyaga is lett volna. Zsivota Milojkovics volt kommunista képviselőt védi és kéri a bíróságot, hogy mentse fel.

Kerekes halála.

Budapest, február 10. (Eredeti távirat.) Kerekes Mihály tegnap este 10 ig még a pártkörben tartózkodott. Aztán hazament és megvacsorázott. Vacsora után panaszkodott, hogy rosszul érzi magát, teát ivott, mire jobban lett, hajnal felé azonban ismét erős rosszullét fogta el. Ekkor már állapota oly súlyos volt, hogy orvosa már nem tudott rajta segíteni. Kerekes államvasuti főkalauz volt, a nemzetgyűlésen az ondi kerületet képviselte. Jelentős szerepe volt a kommun alatt és nagy része volt a vasutasok ellenforradalmában, melynek egyik legelszántabb megszervezője volt. Legutóbb három havi fogházra ítélték izgatás miatt, a kegyelmi kérvényt pártkülönbség nélkül a nemzetgyűlés majdnem összes tagjai irták alá. Temetéséről pártja gondoskodik.

Országos havazás

Szkoplye. Délserbia teljesen el

van zárva a külvilágtól. A hó 5 napig szakadatlanul esett és némely helyen 1 méter magas. Montenegró és a volt novi pazari szandzsák teljesen hó alatt van. Plevljében olyan magas a hó, hogy még gyalogjárók sem járhatnak a városban.

Krusevác. A havazás még mindig tart. A vasuti és kocsí forgalom a vidékkel teljesen megakadt. A környékről több halálesetet is jelentenek.

Szarajevo. A forgalom még mindig nem indult meg, bár a havazás megszűnt. Mindenféle segélyvonatokat küldtek ki, hogy a behavazott vonatokat kiszabadítsák. Az Ivanova Planinán kedden elakadt vonat még mindig ott van. Az utasok számon a vonaton mennek keresztül, amelyet a magas hó miatt látni sem lehet.

A Brod—Sarajevo vonalon behavazott gyorsvonatot még mindig nem ásták ki. A mentési munkálatok folynak, de eddig még semmi eredményt nem értek el.

A kisantant tiltakozása a magyar jóvátételbe való beszámítások ellen.

Bécs, február 10. (Eredeti távirat) Diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint a magyar kormány a nagyköveti tanáccsal megállapodást akart létesíteni, hogy a jóvátételi összegbe beszámítsák mindazon károkat, melyeket a jugoszláv, cseh és román megszállások okoztak. Ezen ügyben a kisantant államok kormányai között táviratváltás folyik. Hírlik, hogy Benes a kisantant képviselőiben mostani párisi és londoni tartózkodásakor tiltakozni fog a magyar előterjesztés ellen és ki fogja jelenteni, hogy a magyar fizetések teljesítéséhez a kisantant továbbra is ragaszkodik.

A magyar kormány tárgyalásai.

Budapest, február 10. (Eredeti távirat) Huszár Károly sürgős interpelláció keretében felvilágosítást kér a kormánytól a választójogra és a kormány követendő eljárására vonatkozóan. A miniszterelnök azonnal válaszolni fog. — Ma délelőtt az ellenzék és a kormány között újabb egyezkedési tárgyalásokat kíséreltek meg, mert mindkét részről mindent megkísérelnek az ügy elintézésére véget.

Ludendorff a különbéke kísérletéről

Berlin, febr. 10. (Saját tud.) Ludendorff tábornagy a berlini Militär-Wochenblatt legutóbbi számában Sixtus pármal herceg és Cernin Ottokár volt külügyminiszter békekísérletéről közöl érdekes adatokat.

Sixtus pármal herceg március 24-én és 25-én Luxemburgban volt és akkor kapta Károly királytól az ismeretes kéziratot. Március 27-én Cernin Berlinben volt, ahol a német kancellár aláírta a Bécsben a keleti csoportok ügyében történt megállapodásokat. Cernin főképp arra törekedett, hogy a készülő politika vádját elhárítsa magáról. Ő (Ludendorff) azonban a vád alól nem mentheti fel Cernin grófot.

Április 3-án a két uralkodó Hamburgban találkozott. Itt Cernin a Károly-féle levél értelmében azonnal a javaslatot lépett föl, hogy Németország engedje át Elzász-Lotharingiát Franciaországnak, kárpótlásul kapván Galiciát. Bethmann-Hollweg ahogy emlékirataiban hátrahagyta, a javaslatot visszautasította.

Ludendorff a következőképp adja elő a dolgot:

Dél 12 órakor megbeszélés volt Cernin gróf, Bethmann-Hollweg kancellár, Hindenburg, Arz vezérkari főnök és Ludendorff közt. Előbb a két államférfi, majd a hadsereg képviselői tanácskoztak. A közös megbeszélés kezdetén a kancellár azt kérdezte Ludendorfftól, nem látja-e elérkezettnek a békelépés megtételét, esetleg különbéke kötését Oroszországgal? Akkor várták az antant nagy támadását nyugaton. Békelépés akkor kapitulációt jelentet volna. Alig válaszolt Ludendorff tagadólag, előállt Cernin az ő Elzász-Lotharingiára és Lengyelországra vonatkozó tervével. A kancellár hallgatásából meg lehetett állapítani, hogy ő Cernin tervét helyezte. Bethmannnak, ha mindjárt egy rövid világos nyilatkozattal is, felelnie kellett volna, jóllehet a két államférfit Vilmos és Károly sürgősen magukhoz rendelték.

Mindenestre ismerni kellene az archivumok idevonatkozó iratait.

Cernin Ottokár gróf volt külügyminiszter a Neues Wiener Journalban válaszol most.

Azért válaszol — úgymond — megvédje egy talpig becsületes, igazság szerető férfinak az emlékeit. Mit mondott meg, mit nem mondott meg Bethmann-Hollweg a német hadve-

zetőségnek, azt nem tudja, de nem is érdekli, de tény az, hogy Bethmann-Hollweg minden mozzanatáról a békekísérleteknél teljesen tájékozva volt. Cernin ansál kevésbé tehet szemrehányást az elhalt kancellárnak, mint hogy Hindenburgot és Ludendorffot mindentől nem informálta, mivel ő sem ismerte meg az osztrák tábornokokkal politikájának minden mozzanatát.

Az a szemrehányás, hogy Bethmann nem utasította vissza Cerninnek béketervét, mely szerint Elzász-Lotharingia átengedendő lett volna Franciaországnak, szintén nem helytálló, mert a hozzájárulással Bethmann békét akart kötni, amíg nem késő s e terv kivételében éppen Ludendorff avadályozta meg.

Ha Ludendorff azt a vádat emeli a monarchia ellen, hogy külön utra tért, és Németországhoz hűtlenné vált, akkor Németországot önmagával zavarja össze. Neki (Cerninnek) más felelőse volt a háború kimeneteléről, mint a tábornoknak, bár kedvezőlen, de gyors békekötést akart még Ludendorff a háborút

fautasztikus hódításokkal a győzelmes békéig akarta folytatni.

Ezek az ügyek — mondja Cernin — a Romániával szemben támasztott annektációs szándékhoz semmi köze. Ludendorff nyilván nem tudja, hogy Romániában nagyon erős áramlat volt, mely az Erdélyvel való egyesülést s az így létrejövő Nagyromániának a monarchiához való csatlósását akarta, körülbelül olyan viszonylatban, amilyenben Bajorország van Németországhoz. A román letörés után, Cernin nézete szerint, ez az „egészséges” gondolat keresztülvihető lett volna, de Magyarország ellenállása és a német hadvezetőség békediktáló hajlama miatt meg kellett hiúsulnia.

Bethmann és Hertling nem voltak ellene az ilyen vagy olyan módon való békekötésnek, Cernin kísérletei nem miattuk vezettek kárba Ludendorff erősebb volt, mint a kancellár, és ő a saját felelősségét vitte keresztül. De az hogy a középhatalmakra szerentes let volna, azt nagyon kevesen fogják ma elhinni.

A német kancellár a tisztviselősztrejket lázadásnak minősíti

Berlin, február 10. (Eredeti táv.) Szerdán délelőtt a városi munkások lezavazták a sztrejkről. A szavazás eredménye az volt, hogy kétharmad többség a sztrejk folytatása mellett szavazott ugyan, de mert a városi munkások fele távolmaradt a szavazástól, az eredmény mégis a sztrejk lefújását jelenti. A sztrejkoló munkások bizalmi férfiai felajánlották a város vezetőségének, hogy azonnal munkába szólítják a sztrejkolókat, ha város vezetősége büntetlenséget ígér nekik. A polgármester azonban feltétlen megadást követelt, mire a bizalmi férfiak elhatározták, hogy minden feltétel nélkül lefújják a sztrejket. Holnap a városi munkások már munkába állnak.

Berlin, február 10. (Eredeti táv.) A városi munkásság sztrejkját a technikai segítő csapatok törték meg. A sztrejkvezetőség csak akkor engedett, mikor látta, hogy az élelmiszer felhozatal a vasúti forgalom megszűnése nem tudta megakadályozni. Az orosz agitáció és az orosz pénz igen nagy szerepet játszott a sztrejkban. A sztrejk kudarca miatt a sztrejkolók közt igen nagy a levertség és a szocialista lapok bevallják, hogy ha a polgárság erősen összetart, az általános sztrejk nem járhat sikerrel.

Berlin, február 10. (Eredeti táv.) A vasutasok birodalmi szervezetének végrehajtó bizottsága táviratilag utasította a kerületi szervezeteket, hogy haladéktalanul hagyják abba a sztrejket és térjenek vissza üzemükbe.

Berlin, február 10. (Eredeti táv.) Wirth kancellár a birodalmi gyűlésen jelentést tett a sztrejkről és kijelentette, hogy csak a legjózanabb munkafegyelem segíthet Németországon, a sztrejkolók pedig az önfegyelem és az állami felelősségérzet ellen súlyosan és bűnös módon vétkeztek. A sztrejket a tisztviselők lázadásának minősíti. A tisztviselők követeléseit ötven-hatvan milliórd költségtöbbletet jelentenek. A véglegesen alkalmazott tisztviselőkre nincsen sztrejkjog, mert ők a kormány szervei. Nem állana módjában a kormányt tovább vezetni, ha a tisztviselők sztrejkjogát elismernék.

A birodalmi gyűlésen Wirth kancellár

lárnak a sztrejkről mondott nagy beszédekor nagyon kevés képviselő volt jelen és főleg a kormánypártiak hiányoztak. A kormánypártiaknak ezen abstincenciája világos tüntetésnek látszik a kormány ellen és így bizonytalan, hogy milyen eredménye lesz a péntekre kitűzött vitának és szavazásnak. A kormány magatartásával voltaképpen senki sincs megelégedve. Viharos jelenetek játszódtak le, amikor a kancellár a tisztviselők sztrejkját lázadásnak minősítette. A kommunisták bizalmatlansági indítványt terjesztettek be a kormány ellen. Remélik, hogy péntekre a kormányt támogató pártok nagyobb számban jelennek meg és egységesen a kormány mellé állnak.

A csehországi bányászsztrájk

Prága, február 10. (Eredeti táv.) A bányászsztrejkban lényegesebb változás nem következett be és a kormány közvetítési kísérlete az eddigi jelek szerint meghiúsultnak látszik. A bányamunkások bérharca a nép széles körében rokonszenvre talált és a különböző munkás és hivatalnok szervezetek egymásután mondják ki a sztrejkoló bányászokkal való szolidaritásukat. A csehszlovák néptanítók százezer koronával járultak hozzá a bányászok sztrejkalapjához. A sztrejk, mint az előre látható volt, már is érezteti súlyos következményeit elsősorban, az ipari termelés terén, melyet megbénulással fenyeget a már is egyre érezhetőbbé váló szénhiány. Több iskolát is már be kellett zárni a szénhiány miatt. A „Ceskoslovo” szerint még Massaryk elnök is érzi lanai kastélyában a szénhiányt.

Orlandonak sem sikerült a kabinet alakítás.

Róma, február 10. (Eredeti távirat) De Niko a vállalkozásának sikertelensége után Orlando volt miniszterelnök megbízatása sem hozta meg a remélt sikert. Orlando, miután a pártokkal megindított tárgyalások meghiúsultak, visszaadta megbízatását a királynak. Miniszterelnökkül Giolittit, Medat és Bonomit emlegetik.

A gázgyár szerződése a jogügyi bizottság előtt

Módosítások az eszkékek javaslatán — Csak a város engedélyével lehet installációkat eszközölni

Ujvidék, febr. 10. (A Délbácska munkatársától.) A kibővített városi tanács jogügyi bizottsága tegnap délelőtt 11 órakor ülést tartott, amelyen a gázgyár ügyében megköthető szerződést tárgyalták le. Az eszkéki cég, amint azt jelentették elküldötte a szerződés szövegét a tanácsnak; mielőtt a közgyűlés ezt letárgyalná a jogügyi bizottság elé terjesztették, amely több módosítást eszközölt a szerződés eredeti szövegén. Az eszkéki cég által megszövegezett szerződésnek van egy pontja, amely arról szól, hogy ha a vállalat valamely magánháza bevezeti a gázt, akkor a városnak meg kell vásárolnia a vezetékét. Ezt a pontot a jogügyi bizottság törölni kívánja, miután az teljesen lehetetlen dolog, hogy egy magánháza levő gázvezetékét a város vásároljon meg.

A másik pont, amelyhez a bizottság nem adta meg hozzájárulását a következő: a város területén eszközölt új installációkat a városnak kell megfizetni. Vagyis, ha a gázgyár valamely utcában be akarja vezetni a gázvilágítást, akkor az erre vonatkozó költségek a várost terhelik. Ezt a pontot a jogügyi bizottság akként módosította, hogy a gázgyár az installációkat csak a város hozzájárulásával eszközölheti. Tehát csakis olyan utcákba lehet a gázvilágítást bevezetni, melyekbe a város megengedi és ebben az esetben a város fedezeti is a költségeket.

Ezen kívül még stílárius módosításokat is eszközöltek az egyes pontokon. Az így kijavított szerződés szövegét elküldték Eszékre és ha a cég ezt elfogadja, akkor a szerződés valószínűleg a legközelebbi közgyűlés napirendjére kerül.

Néphadsereg Belgiumban

Az új hadsereg alapelvei — Angolbarát irányzat Belgiumban

Brüsszel, febr. 10. Azok közül a kérdések közül, amelyek Belgium közvéleményét megosztják és az ország egységét fenyegető politikai harcokra vezetnek, első helyen áll a katonai kérdés. Belgium, bár éppen annyira ki van támadásnak, mint Franciaország, nem követte a francia példát és léte biztosításának eszközéül nem kizárólag a végnélküli fegyverkezést tekintti. A kárpótlás kérdése ugyan szoros érdekközösséget teremtett közte és Franciaország között, ami számos külpolitikai kérdésben azonos állásfoglalásra vezetett, mégis a felszabadulás után már néhány hónappal nyilvánvalóvá vált, hogy Belgiumot egészen más áramlatok vezetik, mint Franciaországot. Belgium felszabadulása után azonnal közléte reformálásához fogott, oly irányban, amelynek elfojtása a francia kormányzók legfőbb gondját képezte. Külpolitikai érdekközösség dacára a két nép különböző utakat jár, a fejlődésük egészen más pontok felé mutat. Lassankint ez a rokonszenvet is gyöngíti, mire vall az is, hogy a közvélemény ujabban Anglia felé orientálódik.

Belgium mindig az első közé tartozott a haladás terén. Felszabadulása óta a felsőbbháznak és a nyelvkérdésnek olyan megoldásával kísérletezett, amelyett ugyan ujabban gyakorta bírdettek politikuskok, de alkalmazni állandóan elmulasztották. A legújabb reformtervezet a hadsereg átszervezésének terve, mely radikális szakítást jelentene az eddigi hadrendszerrel és egy új fejlődésnek volna alapköve. A tervezett belga hadsereg közelebb állna a járás „fegyveres nemzetéhez,” mint a jelenlegi hadsereghez. Kizárólag védelmi hadsereg volna, néphadsereg, amely diplomaták és politikusok játékszeréül nem volna felhasználható. Hogy ez mit jelent a társadalmi fejlődés szempontjából, nem szükséges hangsúlyozni.

A reform alapjait a szociálistáknak és a flamandoknak állásfoglalása szolgál, akik hat hónapi szolgálati időt követelnek. Összefüggve ezzel a kaszárnya-rendszer megszüntetése, vagy minimumra csökkentése: a katonák besorozá-

suk helyén, vagy közelében teljesítenének szolgálatot. A hadsereg nyelv tekintetében nem volna egységes, hanem flamand és francia ezredekre oszolna a sorozás helye szerint. A szociálistáknak ez a terve azonban aligha számíthat elfogadásra.

Ezt megakadályozná a franciabarát és konzervatív körök végletekig menő ellenzése. A reform tehát kompromisszum lesz, amelynek alapvonalai máris kibontakoznak. Miután előtűnt a szolgálati idő a kompromisszum értelmében egy-két hónappal hosszabb lesz. A szociálisták hajlandók beleegyezni ebbe, valamint abba, hogy a szolgálati idő fegyvernemek szerint különböző legyen. Hozzájárulnak a belga szocia-

listák a szolgálati idő előtti katonai oktatáshoz, vagyis a tizenévesek életév előtti fizikai neveléshez és a „katonaság előtti oktatáshoz” (Instruktion pré-régimentaire), mely két évig tartana. Különös gondot kívánnak fordítani a pártok az altisztek foglalkoztatására, kik az új rendszer szerint nem valamennyien a katonai szolgálattal alapján keresnek kenyerüket.

A hadügyi reform kidolgozását a belga miniszterium a megjelölt alapokon már munkába is vette. A parlament elé valószínűleg csak ősszel kerül, de elfogadása valószínű. Ezzel a reformmal ismét Belgium lesz a haladás vezetője a társadalmi élet egy fontos kérdésében. (K. U.)

Az antant nem támogathatja a közép-európai államokat

Beszélgetés Raymond Le Chait belga követtel párisi és brüsszeli utjáról

Bécs, február 10. (A „Délbácska” bécsi szerkesztőségétől.) Az utódállamokban és különösen Ausztriában még mindig az a fölfogás uralkodik, hogy az antant segíteni fog azon a gazdasági krízisen, amelyen Középeurópa most keresztülvergődik. Az antantnak ugyan már lett volna elég ideje — és módja — ha segíteni akart volna és ez sokkal könnyebben sikerült volna neki két év előtt mint most, azonban az optimisták nem akarják ezt belátni és még mindig nem akarnak belenyugodni abba, hogy az antantnak semmi kedve sincs Középeurópán segíteni. Most azonban lassanként azt is be kell látnunk, hogy az antant nem csak nem akar, de nem is tud segíteni.

Belgium bécsi követe Raymond Le Chait a napokban érkezett meg párisi és brüsszeli utjáról, amely helyeken fontos diplomáciai tanácskozásokat folytatott. A „Délbácska” bécsi szerkesztője felkereste Le Chait követet és megkérte nyilatkozzék azokról a tapasztalatokról, amelyeket Párisban és hazájának fővárosában nyert. A kérdésre Raymond Le Chait a következőket mondta:

A gazdasági helyzet a győztes államokban is mindinkább súlyosbodik és a drágaság ott is mindinkább elviselhetetlenebb lesz. Éppen ezért igen el vannak foglalva az otthoni gondokkal és ennek természetesen befolyása van a nélkülözhető országok szanálási akciójainak ügyére is. Ezen ok miatt nem szabad túlzott

reményeket fűzni az osztrák hitelakcióhoz sem. Ezt végre Ausztriában is be kell látni és legfőbb ideje annak, hogy ne ringatódzanak tovább hiábavaló ábrándok felhőin heverve. Egyébként a külföldet nem igen elégíthetik ki az osztrák események. Azok a félelmek, amelyeket Németország Poincare meghívásához fűz, alaptalanok. Poincare sokkal tapasztaltabb politikus és sokkal nagyobb hazafi, semhogy kalandokba bocsátkozék és letérjen arról a kipróbált útról, amely Franciaországot a béke eszközeivel akarja dadalra jutatni.

Le Chait báró érdekes kijelentései egyébként megerősítik a „Délbácska” bécsi szerkesztőségének egy más forrásból nyert értesítését, amely szerint Ausztria külföldi hitelkilitásai teljesen kilátástalanok. A külföldi kölcsön tervének megismétlődő meghiusulásának okairól a legkülönbözőbb verziók keringenek. Ezeket azonban nem lehet hiteleseknek elfogadni. Egyedüli magyarázata a kölcsön meghiusulásának csak az a tény lehet, amelyet Raymond Le Chait ismertetett, az, hogy a győztes államok is olyan gazdasági válságban vannak, hogy nem képesek a szűkölködő országokat segíteni. Éppen ezért nemcsak Bécsben, mint Chait követ mondta, hanem Budapesten, Belgrádban és Bukarestben is be kell látni, hogy az antant nem segíthet és az államoknak saját erélyükből kell pénzügyeiket és felborult gazdasági életüket szanálni. Szemere Pál.

A magyar kereszténypárt megtartja önállóságát

Budapest, febr. 10. (Eredeti távirat) A választójogi bizottság részletben is elfogadta a választójogi javaslatot, amelyet pénteken terjesztettek be a háznak. Az ellenzék és a kormány között a kompromisszum érdekében folytatott tárgyalások meghusultak. A kereszténypárt estli értekezletén Haller elnöklésével kimondták, hogy a párt kívánja az országos kisebbségi képviseletet az egész vonalon, a titkosságot, továbbá, hogy az ajánló ezer választó ne tekintessék lezavazottnak és hogy a választásnál bírói személy működjön közre. A párt azután kimondta, hogy nem csatlakozik egy parlamenti csoporthoz sem, hanem megtartja önállóságát. A pártátározatot még az éjszaka folyamán átadták a miniszterelnöknek.

Budapest, febr. 10. (Eredeti távirat). A „Pesti Napló” jelenti: A miniszterelnök, hogy a zsidósággal létrejött békekötést a válságban is realizálja, felzárkózta Vadász Lipótot, hogy lépjen be a kiszgazdapártba. Vadász állítólag készen nyilatkozott erre.

Budapest, febr. 10. (Eredeti távirat). Kerekcs Mihály nemzetgyűlési képviselő ma éjjeli lakásán hirtelen rosszul lett és meghalt.

Budapest, febr. 10. (Eredeti távirat.) Az Andrássy párt csütörtök este klubvacsorát rendezett, amelyen Andrássy a királyválasztás ellen beszélt kijelentve, hogy ez a legulsulyosabb lenne, amely ellen a legmesszebbmenő harcra kész és amelynek megakadályozására, ha kell életét is feláldozza.

A minisztertanács ülése.

Beograd, február 10. (Eredeti távirat.) A minisztertanács mai ülésén a pénzügyminiszter a földmivélsügyi, posta és építészeti miniszteriumok költségvetését mutatta be. Ugyancsak a pénzügyminiszter előterjesztésére szubvenciót szavazott meg a minisztertanács több tengeri és foyamhajózási társulat részére.

Pánik az osztrák valutások között.

Bécs, február 10. A hitelakció kedvező állásáról érkezett jelentések a valutatulajdonosoknál valóságos pánikot idézett elő. Mindenki szabadulni igyekezett az idegen valutáktól, minek következtében az árfolyamok estek.

Irországbán áll a harc.

London, február 10. (Eredeti távirat.) A szinfeinisták Tirone és Fernanagh grófságokban számos unionistát elhurcoltak. Az ulsteri eseményeket Londonban rendkívül komoly jelentőségűeknek tartják. A fegyveres délirországiak a telefon és táviróvezetéseket elpusztították és mintegy száz ulsteri személyiséget elhurcoltak. Közben valóságos harc volt, melynek során több ember meghalt és megsebesült. Belfortban az események miatt nagy izgalom uralkodik. Londoni körök szerint az események veszélyeztetik az angol-ir egyezményt.

HIREK.

— **A hófúvás megbénította a magyarországi vasúti forgalmat.** Budapestről jelentik: Magyarország nagy részében negyvennyolc óra óta óriási hószivatar dühög, melyek miatt délről és keletről az utolsó huszonegy órában nem indították el a vonatokat, mert a hófúvás a pályát négy-öt méteres hóval borította el. Szerdán a legtöbb vonat hét-nyolc óra késéssel érkezett be a fővárosba. A Debrecenből reggel induló vonat csak este érkezett be. Az államvasutak hőkelei nem tudják a havat elárvolta és így bizonytalan, hogy mikor indulhat meg a rendes forgalom. A nyugati pályaudvarról szerdán este nem indították a debreceni és csabai vonatot. A sátoraljaúj helyi pálya is teljesen hóval fedett, emiatt a Budapest felé induló vonat ott rekedt.

— **Beszüntették az előadásokat a bécsi egyetemen.** Bécsből jelentik: Szénhiány miatt február tizenharmadikán az egyetemen bizonytalan időre beszüntették az előadásokat.

— **Verekedő nagykövetségi titkár.** Bécsből jelentik: Az Imperia szállodában lakó Jose de Castellanos spanyol nagykövetségi titkár botrányos esetnek volt hűse tegnapelőtt a hajnali órákban, mely széles körökben a legnagyobb feltűnést keltette és alighanem még komolyabb komplikációkkal fog járni. Szerdán hajnalban ugyanez a nagykövetségi titkár hölgye látogatást akart tenni nála. A szálloda portása azonban a hölgyet nem akarta beengedni és eljárását azzal mentette ki, hogy az igazgatóság megtiltotta, hogy férfivendégek hölgyeket fogadhassanak. Amidőn a követségi titkár erről értesült, kérdőre vonta a portást, majd heves szóváltás után bottal nekiesett, véresre verte és haját kitépte. A nagy lármára hamarosan ott termett egy rendőr is, azonban a követségi titkár kulccsal ezt is megsebesítette. A verekedő diplomatát az előzetes rendőröknek csak nagynehézen sikerült lefogni, kit a legközelebbi orvoshoz vittek és jelentést tettek a rendőr-főnökségnek. Azt hiszik, hogy az esetnek bizonyára komolyabb folytatása is lesz.

— **A Soa illatszertár szépségversenye.** Mivel a szépségverseny iránt óriási az érdeklődés a „Soa” illatszertár, asszonyok és leányok számára egy-egy második díjat is kiűzött. Mégpedig 2 értékes „Maileür készletet”, amelyek a kirakatban megtekinthetők. Egyben felkértek a t. közönség, hogy a kiállított szavazólapokat legkésőbb a hó 15-ig (szerda) este 7 óráig adja le. Asszonyok: 716 Dungenyerkai Dóra, 685 Nikolity Katka, 640 Pavlasz Olga, 587 Rajity Erzi, 410 Ormay Janka. Leányok: 922 Handler Vera, 878 Hadzsi O'ga, 574 Vitallani Blanca, 460 Wolf Valy, 448 Grünberger Erzi. Férfiak: 971 Suput kapitány, 894 Bogity Vitomir, 741 Konyovity Ornagy, 436 Fiamman Petl.

— **Az élethosszabbító tej.** Amerikai lapok egy dr. Steven Smith nevű száz éves orvosról beszélnek, aki teljes szellemi és testi frissességét a mai napig megőrizte. Smith legutóbb előadást tartott arról, miképp hosszabbíthatjuk meg az életünket a miképp lett ő is, aki gyöngye gyermek volt és ifjakorában sokat betegeskedett, hosszú életű. Az aggasztás ezekben foglalta össze életépasszatitait: Egyél húst! Igyál anyi tejet, mennyit csak ihatsz, ha mindjárt nem is szeretnéd. Minden ebéd és vacsora után aludjál tíz-tizenöt percet. Naponta tíz órát kell aludni. Ha csak lehet, aludjunk a szabadban, vagy nyitott ablaknál. Ne dohányozz! Izgatószerket, kávé, teát ne igyál! Alkoholt még kevésbé. Ne ülj soha hintaszékbe: a lustaság az első lépés a sírba. Éljen természetes életet a tartózkodjál minden ostobaságtól. Még azt is mondta Smith, hogy ő nem érti, miért lesznek az emberek olyan kevés tejet. Az emberi testnek ez a legfontosabb tápanyaga. Ha először nem izlik is, megszokja és megszereti az ember. Az egészséges szervezetnek ha az ő rendszere szerint él, meg kell kétszereznie az életét. No és most, kérünk egy pohár tejet, aztán még egyet, s még egyet, amíg csak tej van a tehén tőgyében. Száz esztendőig tejet iszunk, ha mindjárt 20 korona is lesz a literje, s ha mindjárt vízzel is van főlerezve.

Tíz és félevesi fegyház emberölésért

Ujvidék, febr. 10. (A Délbácska munkalársától.) Az ujvidéki lörvényszék ma tárgyalta Pantity Sztevan szenttamási illetőségű 30 esztendő földműves bűnügyét, aki a vádirat szerint múlt év november 13. reggel 5 óra körül Szenttamáson hasbaszurta Alargics Sztevant, aki a sebesülés következtében délután fél két órakor meghalt.

A bíróság tagjai: dr. Illes tanácselnök, Farkas és Milloánovics dr. szavazóbírák. A vádat Lemaity főügyész helyettes látja el, a védő dr. Szekulics Milán.

A tárgyalást 9 óra 30 perckor nyitja meg az elnök. A tanúk kioktatása és a vádirat felolvasása után Pantity Sztevan vádlottat hallgatják ki.

Öt dinárral mulatott.

A vádlott részegséggel védekezik, nem emlékszik arra, hogy meg szurta volna Alargicsot. November 12 én este 6 órakor öt dinárral a zsebében elment a kocsmába. Nem akart többet inni 2-3 pohár bornál, azért nem is vitt több pénzt magával. Társával együtt három liter bort ittak meg. Zárórakor azután a vendéglőben levő egész társaság elment a vasút melletti kocsmába, amely Antity Milán tulajdona. Itt is együtt ült Alargics Sztevannal és ketten 3 liter bort rendelték majd utána még 2 liter. Ezután már csak arra emlékszik, hogy hajnalban kiment a kocsmából, többet nem tud. Reggel a csendőrök ébresztették fel.

Elnök: A pincérleány nem volt a maguk társaságában?

Vádlott: Igen. Egész este velünk volt.

Tanukihallgatás.

A bíróság először a meggyilkolt anyját Alargity Milicát akarja kihallgatni, de ez nem akar tanuskodni. A vádlott anyja Pantity Persa meg gondolkodási időt kér, hogy tanuskodjon-e vagy sem.

A koronatanu.

Az egész eset szemtanuja Antity Milán volt. Első kihallgatása alkalmával, ugyan nem mondta meg az igazat, mert attól félt, hogy elveszti az italmérését engedélyt. **Belyasics** vizsgálóbíró kereszkérdései alatt azonban megtört és mindent bevallott. A mai tárgyaláson is mindent úgy akar elmondani, amint az az igazságnak megfelel. Este kilenc órakor zárta be üzletét. Ejjékor felkeltették, két társaság jött hozzá és két asztalhoz ültek le. A vádlott Pantity és az elhunyt Alargity egy asztalnál ültek, ettek és ittak. A másik társaságban volt Brzak, aki állandóan szidalmazta Pantityot. Egyszerre kirántotta Brzak zsebkését és az asztalra szurta.

Pantity, aki meglehetősen ittas volt, kérte a kocsmáros, mutassa meg neki a hazavezető utat. Ő ezt meg is tette. Pantity rövid idő múlva visszatért azzal, hogy nem talál haza és lefeküdt a kanapéra. Ezután Malesev Száva hazament és vasvillát meg baltát hozott otthonról. Brzakusk azt mondta, ha szükséged lesz rá, itt van és ezzel letette a sarokba.

Négy óra felé Brzak és társasága elment. A vendéglőben öt-en maradtak: Pantity, Alargics, Malesev, Konte Mária a pincérleány és ő. Malesev is hazament. Alargics pedig a leány szobájába. Alig feküdt ő le, jött a pincérleány és felkelti, hogy valaki kopog az ablakon. Ki-

ment az udvarba, de senkit sem látott. Másodszor is felkeltette a leány, ekkor hallotta, amint Pantity fütyül. Pantity el akart bujni, de mikor meglátta, hogy a kocsmáros észrevette, azt kérdezte — ki van a leánnyal? Erre a pincérleány kinyitotta az ajtót, Alargics pedig megtámadta Pantityot, hogy miért jött. Kölcsonos szidalmak után a vendéglős szétválasztotta őket és őket két ellenkező ajtón át eltávoztak. Az utcán ismét találkoznak és veszekedni kezdtek ő az ajtóhoz rohant és látta, amint Alargics pofon ütötte Pantityot, mire az kivette a kést a zsebből és hasbaszurta Alargityot. Mindketten jajgatni kezdtek és ellenkező irányban elmentek.

Nikolity Todor dr. orvost hallgatják ki, aki első segélyben részesítette Alargityt. Szerinte a sebet inficiálták és ez is hozzájárult ahhoz, hogy Alargity meghalt.

A pincérleány.

Konte Mária pincérleány volt Antitynál és egyúttal a szerelem napszámosnője is. Miatta történt a gyilkosság. Igénytelen nő, akiről még a legnagyobb jóakarait sem lehet mondani, hogy szép. A százkabányai születésű 19 éves leány semmi különös viszonyban nem volt a vádlottal. Épp olyan vendége volt ő is, mint a többiek. Nagyjában épen úgy adja elő az esetet mint gazdája Antity. Mikor mindnyájan elmentek, ő és Alargity bementek szobájába és amint gyertyát gyújtott, kopogást hallott az ablakon, erre felkeltette urát. Ő is ott állt az ajtóban, de nem látta sem a pofont sem a szurást.

Félegykor az elnök berekeszti a tárgyalást és folytatását délután 3 órára tűzi ki.

A vád és védbeszéd.

A délutáni tárgyaláson folytatják a tanukihallgatásokat, majd ezek befejezése után Lemaity dr. főállományhelyettes mondja el a védbeszédét. Nem látja mentő körülménynek vádlott ittaságát, amely nem volt oly nagymérvű, hogy nem tudott volna szöveget adni cselekedeteiről. Azért kéri a bíróságot, hogy szándékos emberölés büntetésében mondja ki bűnösnek.

Tibor Dezső dr. a meggyilkolt hozzátartozói nevében kér 260.000 ezer korona kártérítést.

Szekulics Milán dr. mondja el ezután védbeszédét. Itt nincs vétkes, nincs bűnös hanem csak két áldozat: az egyik temetőben, a másik vádlottak padján.

Védi Pantityot, hogy az alkoholi dolgozott benne és ő nem tudja, hogy mit tesz. A legkiválóbb pszicháterek megfigyeléssel vonultatja fel, amelyek mind arról számolnak be, hogy az alkoholisták deliriosus állapotban követik el bűntetteiket. Kéri, hogy védené csak súlyos testi sértés büntetés miatt ítéljék el, mert az orvosi vélemény is azt mondja, hogy a halál bekövetkezését inficiálás okozta.

A bíróság ezután tanácskozássra vonult vissza és másfélórai tanácskozás után hirdette ki az

ítéletet,

amely Pantityot szándékos emberölés büntetésében mondja ki bűnösnek és ezért 10 évi és 6 hónapi fegyházra ítélte. A vádlott és védője fellebeztek.

— **Külföldi országok bankjegyforgalma.** A januári kimutatások szerint Franciaországban 35 milliárd 785 millió, Németországban 119 milliárd 639 millió, Csehszlovákiában 11 milliárd 757 millió, Ausztriában 174 milliárd 114 millió, Magyarországon 25 milliárd 109 millió volt a bankjegyforgalom.

— **Nemzetközi özsde Pozsonyban.** Pozsonyi tudósítók jelentik: A csehszlovák állam több állammal tárgyalásokat kezdett egy Pozsonyban felállítandó nemzetközi özsde tárgyában. A kisantant kötelékébe tartozó államok részvétele már majdnem biztosítva van. A terv szerint Románia 43 millió lejjel, Csehszlovákia 25 millió cseh koronával és Jugoszlávia 15 millió dinárral járulna hozzá a özsde megalapításához. A özsde áruosztálya felölelné a termény, fa, vas, textil és délgéyművelés kereskedelmét.

— **Toborzás a Burgenlandban.** Bécsből jelentik: A burgenlandi közigazgatás megszervezése után a véderő kiegészítését vették tervbe az annektált Burgenland területéről. Mint hírlik a toborzást már legközelebb kilírják a burgenlandi véderő részére. A kontingens kétezer főből áll, a pótkereteket Klamartomban, Nezsiderben, Rohoncon és Királybázan fogják felállítani.

— **A beltéri Kath. Kőr vasárnapi mulatságára az előkészületek befejezés előtt állnak.** A közönség körében megnyilvánuló érdeklődés méltó jutalma a rendezőség fáradságos munkájának, mellyel az előadás látogatóinak egy kellemes és szórakoztató estélyt szerezni igyekezett.

— **Értesítés.** Tudatom t. vevőimmal, hogy cégem áthelyezése és műhelyem renoválása miatt munkámat ideiglenesen beszüntetem. —

Üzletem újból megnyitását annak idején tudatni fogom és kérem, vedöm addigi és további szíves pártfogását. — Teljes tisztelettel: Alierov Milán ur! díva'srabó. 1-3

A nagy álarcos bál nem szombaton hanem vasárnap e hó 12-én lesz megtartva a „Céllövész Egyesület” összes termeiben. Rendezi Butor Károly táncantató.

Vasárnap, e hó 12-én d. u. 3-6-ig tánciskola, es e 8 órakor pedig „Nagy álarcos bál” veszi kezdetét a Céllövész egyesület összes termeiben. Rendezi Butor Károly táncantató.

Jelmezes gyermekdelután. A novisadi zeneiskola február 19. jelmezes gyermekdelutánjának előkészületei nagy energiával folynak és minden kilátás meg van arra, hogy az művészeti eseményre nővi ki magát.

A delután program főnyitójaként lesz a szerb társaság gyermekeinek nemzeti táncja. Nagy újság gyermekeiknek az ének formájában előadott mese. A Tarnay Lajos által megénekelt mesék, Csipkerózska, Hüvelykmály, Hamupipóke, Hófehérke, Makkay Olga operánékesnő előadásának tárgya. Novisad ismert kis zongoraművésznője Györi Vera újabb haladásáról fog tanuságot tenni. Holland táncot járnak: Schönberger Nussy, Hajós Aranka és Neupauer Beba, Pierrot és Pierrette: Brezovszky Duci és Tibi, Rokkókó tánc: Földi Edith és Manci. Amer és Psyche: Fischer Magda és Bachrach Magda. Kis családi jelenet előadnak: Vig Marika és Erdős Magda. Ugyancsak főnyitóját képezi a gyermekdelután: Három a kislány, Bachrach Lily, Magda és Mira előadásában, amelyben Schubert a kis Zerkovics Gyukica fogja megszemélyesíteni. A konferenciát nehézz szerepét Biró Gyuri fogja betölteni. Az előadás táncszámait Klemencsics a Nemzeti Színház kiváló balettmestere oktatja be.

Az előadás jegyei vasárnap delután 2-4 között kerülnek eladásra, Futoska utca 23. I. emelet alatt a zeneiskolában. A jegyekért első sorban a szülők jelentkezzenek.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvény-Társaság :-: Novi-Sad.

Alaptőke 6 millió korona
Tartalékok 45
Betétállomány . 50 333

Takarékbetéteket elfogad 6,5%-os kamattal azonnali visszafizetés kötelezettsége mellett. Ha a betevő tőkét 3 vagy 6 hónapra lekötö, úgy magasabb kamattételt biztosítunk.

A király eljegyzése.

Bukarest, február 10. (Eredeti távirat.) A román fővárosban nagy előkészületeket tesznek, hogy minél ünnepélyesebb keretek között üljék meg Sándor király és Maria hercegnő hivatalos eljegyzését, amely e hó 22-én lesz. Az ünnepségre Bukarestbe várják Maszarikot a Csehszlovák köztársaság elnökét és a görög trónörökösét is.

Athen, február 10. (Eredeti távirat.) Jelena hercegnő és a román trónörökös ma Bukarestbe utaztak.

A „Midi” a kisantant jelentőségéről.

Páris, február 10. (Eredeti távirat.) A „Midi” „Benest illeti a szó” címmel a kisantant jelentőségéről ír és a többek közt a következőket mondja: A körülmények játéka azt hozta magával, hogy Európa politikai orientációja ma többé-kevésbé a kisantant magatartásától függ sőt azt lehetne mondani szabatosan, hogy Benes magatartásától. Helyes dolog feltételezni, hogy Poincare minden függő kérdésben folytatni fogja Briand munkáját. A mérleg egyensúlya Benes válasza szerint igazodik. A kisantant a jövőben a döntőbíró szerepét fogja játszani Franciaország és Anglia között.

A cseh szocialdemokraták a bányák nacionalizálását követelik.

Prága, február 10. (Eredeti távirat.) A szenátusban a bányásztrájk feletti vita során a cseh szocialdemokraták a bányáknak kártérítés nélküli nacionalizálását követelték.

A pápa koronázása.

Róma, febr. 10. (Eredeti távirat.) A pápa koronázási ünnepségének előkészületei serényen folynak. A külföldről százával érkeznek bejelentések egyházi személyek és magánosok részéről.

Semleges zóna terve az albán határon

Genf, február 10. (Eredeti távirat.) A népszövetségnek az albán-jugoszláv konfliktus és határvillongás megvizsgálására kiküldött albizottsága elhatározta, hogy az incidensek kikerülése céljából Albánia és Jugoszlávia közt egy semleges zóna létesítését javasolja, mely mindaddig érvényben maradna, míg a két ország között a végleges határokat meg nem állapítja.

Munkanélküliség Amerikában

Az amerikai munkanélküliség mind nagyobb arányokat ölt és legutóbb már Bostonban, Newyorkban s más nagy városokban zajos utcai jelenetek terjedtek erről tanuságot. Ezek arra indították a hatóságokat, hogy behatósabban kezdjenek foglalkozni a kérdéssel. Hoover elnöki utasításra szakkonferenciát tartanak Washingtonban, hogy a kérdést alaposan tanulmányozzák és a helyzet javulására szolgáló eszközökben megállapodjanak. A konferencia azonban aligha fog radikális orvosszert találni, mert a munkanélküliség általános jelenség és így csak a segélyezés panaceájához fognak továbbra is folyamodhatni.

A munkaügyi minisztérium megállapítása szerint 1921. júliusában nem kevesebb, mint 5,735.000 munkanélküli volt az Egyesült Államokban. Ezek mind ipari munkások. A munkanélkülieknek száma azonban csak a 1920. évvel szemben, amely az amerikai iparnak addig soha el nem ért virágzású kora volt, mutat nagy visszaesést. 1914-ben még nagyobb volt a munkanélküliek száma, mert akkor kerekén 7 milliót tett ki. A gyapotárak utóbbi emelkedésének kedvező hatása volt e részben, de az acél- és gummigyárak még mindig csak egyharmadát foglalkoztatják korábbi munkásaiknak. Ép ily kedvezőtlen a helyzet a bányáiparban.

Eddigi megállapításai szerint a konferenciának az Egyesült Államokban normális időben állandóan mintegy 3 1/2 millió munkanélküli volt. Az állam ötmilliódollárt áldoz évente a munkanélküliek segélyezésére. Most már azonban a társadalmi segélyezés sem maradhat el annál inkább, mert az amerikai felelősséggel nem egyezik meg e címen ilyen nagy terhet hárítani az adózókra.

TÖZSDE

Beograd, febr. 10. Francia frank 645.50, dollár 74.50, lei 60. Páris 655.50, London 331.10, Newyork 75.42, Genf 1479. Miláno 377.85, Prága 145.50, Berlin 38.80, Bécs 108, Bukarest 59.50, Budapest 11.90, Szófia 51.90.

Zürich, február 10. Tőzsdenyitás. Berlin 257.5, Newyork 515, Miláno 2510, Prága 972.5, Zagreb 165, Varso 16, Budapest 80, Bécs 17, bélyegezett osztrák korona 8.

Budapest, febr. 10. Zárlat Napoleon d'or 2475, dollár 635-645, frank 5550, Lengyel márka 20 335-345, Lira 3175, osztrák korona 9-10 rubel 49 Lei 5050-515, sokol 1210-1220 dinár 825-835, London 2825, Newyork 647.5, 647.5, Berlin 327.50, 337.50, Miláno 3200 Paris 5550, Prága 1212.50, 1212.50,

Zürich 12625, Bécs 850, 950 Zagreb 207.50, 217.50, Értékpapírok magyarhitel 1860 osztrák hitel 650, déli vasut 1435, államvasut 3875 papír 2625, Salgo 5076, kőszén 10325, Rima 1960, Nasyci 16900 Szlavonia 1510, Atlantika 2525.

A Novisadi Terménytőzsde hivatalos jelentései február 10-én. Buza Szerbiából 75-76 kg. 5-6% beogradai paritásban kötés 1560, szerémi árpa 63-64 kg. kötés 1250, szerémi tavaszi árpa 65-66 kg. kötés 1250, bácskai új tengeri Novisad vidéki kötés 1250-1260, bácskai új tengeri szubotcai paritásban kötés 1250, bánáti új tengeri becsekereki paritásban kötés 1220, bánáti új tengeri kötés 1210, szerémi új tengeri hajó Száván kötés 1265, fehér új bab, kínálat 1165, lenese kínálat 3800, mák ab Novisad, kínálat 6800, macedoniai préselt hegyi széna novisadi paritásban kínálat 810, hullás liszt zsákkal ab Bánát kínálat 2200, korpá liszt zsákkal ab Bánát kínálat 900, sertészsír netto ab Bácska kereslet 7500, Irányzat szilárd.

Eladó egy Email Meteor-kályha

1 Email dupla német gyártmányu gáz-rezso (főző) Hacker cukrászról, Futoska-ut. 32. 2327-1-1

SZÍNHÁZ—MOZI.

Az Amerikai Bar Orfeum februári műsora is igazolja azt, hogy ez városunk legelőkelőbb szórakozó helye. Az egyes számok megválogatása és összecsoportosítása rendkívül ügyességgel és hozzáértéssel történt meg. Komoly akrobata produkciók váltakoznak hangulatos táncokkal és nevetető komikus számokkal. A kiünö műsor keretéből is kiemelkedik a két Cabotis, akik bármely világvárosi színpadon is az első köztűnt vannak Hunter és Baney a két komikus zsonglőr estéről-estére megkecagatja a közönséget, épugy mint Jonny és Charlie és a két komikus akrobata. A táncok egész sora szórakoztatja az estéről-estére a megjelenteket. Hermine Pettkó művész énekszámát külön szenzációja az estnek. Ezenkívül a számok egész sokasága varázsolja kellemessé az Orfeumban eltöltött órákat.

Loreley káprázatos színjáték 7 felvonásban. Így hirdetik azt a csodálatos szépségű filmet, amelyet az Apollo mutat be. A színlap ez alkalommal igazat mond, mert ami leperog a vásznon az tényleg káprázat. Meseország minden szépsége és bája testet ölt ebben a filmben. Álom és valóság karöltve járnak a pázsitos réten, a szíréhangoktól dalos csillagban és a tenger hullámaiban. A legszebb film ez, amit valaha is láttunk. Hihetetlennek tesz mindaz, amit valóra váltott a technika ebben a filmremekben. Soha nem látott, csak a képzelet utólérhetetlen világában megáldott dolgok játszódóak le. A szírének és nimfák, ámorok és boszorkányok és a csodálatos Loreley. A szerelem mítosza testet öltve jelenik meg előttünk. A nagy küzdelem az igaz szerelemért, amely mindenea keresztüli győzedelmeskedik. És az álom valóra váltása a legszebb nő szerelmét jelenti. — A film technikai szempontból utólérhetetlen. A rendezés tökéletessége pedig egyedülálló Gyönyörű felvételek tarka rajokban következnek. Különösen szépek azok a fotográfák, amelyek a nimfák fürdését mutatják, mintha tényleg az antik világ halhatatlanja játszanának a tenger vizében. A filmet vasárnapig játssza az Apollo.

Péter király emléke. Péter király halálának emlékére a zeneegyesület és a Nemzeti színház nagy hangversenyt rendeznek. Február 13, 14 és 15-én este 8 órai kezdettel előadják Bethoven szimfóniájának II. részét az Eroikat és Mozart Requiemjét. A kart az opera és zeneegyesület tagjai képezik a zenét pedig a teljes színházi zenekar szolgáltatja. A helyárak a rendez operai árak. Jegyeket Karakasevitsnél Zrínyi-utca 16. szám alatt lehet kapni, péntektől kezdve delután 2-5-ig.

